Katalikai turi suprasti, kad jų sukos ir pasiventimas del katalikų spaudos sustiprinimo bus malonesnis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingesnis, negu pirkimas bažnytinių indų ir net negu bažnytinės apeigos. Pakol to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atatiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skaityti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

DARBININKAS

Organas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Švento Juozapo Darbininkų Sąjungos.

DARBININKAS
— Eina —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.
Metams $4.00
Užsieniuose metams $5.00
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 456.

VOL. IX, No. 19. KETVIRTADIENIS, VASARIO 14 D., 1924. Kaina 4 c.

Anglijos darbiečių didžių darbų plenas

SVARBŪS PAREIŠKIMAI.

LONDON. — Pirmu kartu Darbo Partijos kabinetas pasirodė parlamente ir darbiečių premieras McDonaldas skaitė deklėraciją. Svarbius ir toli siekiančius darbus užsibriežė darbiečių kabinetas. Štai darbiečių plenai:

Darbiečių valdžia ketina atsišaukti į pasaulį sušaukti pasaulinę konferenciją rekonstrukcijos reikalais. Toji konferencija turės išrišti skolų, reparacijų ir nusiginklavimo klausimus.

McDonaldas iš visų išgalių stengsis didinti Tautų Lygos autoritetą.

Stovės už Vokietijos ir Rusijos įleidimą Tautų Lygon.

Statydins namus, atseinančius po £500 ($2,150) ir randavos darbininkams po devynis šilingus ($1.98) savaitėje.

Stengsis atgaivinti prekybą ir pramonę, kad būt galima nedarbą pašalinti. O jei tuomi nepavyks, tai steigs apdraudą nuo nedarbo.

Išreiškė priešingumą muitais ginti farmerius. Vietoj to farmeriai būviui pagerinti turi griebtis kooperatyvio savo produktų marketavimo ir kredito gavimo.

Bandys pramonę kelti, teikiant kreditą.

Išrinks komisiją išdirbimui mokesčių pleno.

Parlamento rūmai buvo kupini žingeidaujančių.

Po premiero deklerecijos perskaitymo nei viena partija, nei liberalų, nei konservatyvų nešoko į akį Darbo Partijos kabinetui. Nei viena partija nemano lipti ant kulnų darbiečių valdžiai, nei jos kolioja, nei šmeižia, nei užsipuola.

MOKSLO NEPAKANKA.

WORCESTER, Mass.—Carl Murchison, psichologijos profesorius Clark universitete, sakė prakalbą studentų susirinkimui. Kalbėjo temoj: "Crime and College Students." Jisai prirodinėjo, kad iš mokslus išėjusių žmonių vis daugiau atsiranda piktadarių. Nurodė, kad žmogui neužtenka lavinti protą ir ingyti mokslo, kad tapti doru. Seniau, sakė profesorius, būdavo žiūrima į kriminalistą, kaipo išsigimėlį, o dabar kriminalistais yra Wall St. bankieriai, pramonininkai, viršininkai Anti-Saloon Lygos ir kabineto nariai.

SAUGOJA TVARKĄ.

HERRIN, Ill. — Tvarkai palaikyti šin miestan atgabenta 1,500 karėivių. Netvarkai gresia laikinai.

EINA PIRMYN.

WELLMAN, Ia. — Vietos Farmers' Cooperative Mercantile Co. narių turi 100, o kapitalo $79,000. Biznio per metus daro $300,000. Metinių dividendų išmokėta 30 nuoš. pirmais gyvavimo metais. Tas buvo klaida ir dabar atsistota ant tikrai kooperatyviškų pamatų.

KIEK SAMDO DARBININKŲ.

DETROIT, Mich. — Henry Ford savo dirbtuvėse, kurių yra įvairiuose miestuose, iš viso dirba 162,792 darbininku.

ŽADA NUBAUSTI.

NEW YORK. — Čionais laikė prakalbą prezidentas Colidge. Jis pareiškė, kad skandalai būsią nuodugniai ištirti, o kaltininkai skaudžiai nubausti. Sakė, kad nei vienas kaltininkas neliks nenubaustas.

SUVAŽINĖJO TRIS ŽMONES.

GLENCLIFF, N. H. — Specialis traukinys, kuriuo važiavo per Montrealį į Detroitą Henry Ford, suvažinėjo tris žmones ir ketvirtą sužeidė.

APSKUNDĖ KRAUTUVININKĄ.

FITCHBURG, Mass. — Rose Valemaki apskundė krautuvninką Frank E. Wikstedt ir reikalauja atlyginimo $5,000. To atlyginimo reikalauja per teismą. Sako, kad krautuvninkas davinėjęs jos vyrui munšaino. Tokiu būdu jos vyras visą savo uždarbį pragerdavęs.

KERENSKI PRAGOJ.

PRAGA. — Čion atvyko Kerenskis, buvusis Rusijos premieras. Jisai ketina užsilikti Čeko-Slovakų sostinėj ilgėlesnį laiką ir sakys prakalbas apie Rusijos politiką.

ATSISAKĖ PAVARYTI.

WASHINGTON.—Suv. Valstijų senatas kreipėsi į prez. Coolidge prašalinti laivyno sekretorių Denby, kurs yra įveltas išrandavojime valdžios žibalo versmių. Prezidentas pasakė, kad jis gatavas bile vieną valdininką paleisti, kai kaltė bus priparodyta.

GAVO PASKOLĄ.

KOPENHAGEN. — Islandijos Žemės bankas gavo $800,000 paskolą nuo Londono bankininkų.

SUSTREIKAVO VEŽIKAI

CHICAGO. — Sustreikavo 8,000 vežikų. Reikalauja algas pakelti 81c. dienoj ir įvesti 8 vietoj 9 valandų darbo dieną.

LAIVAS DEGA.

LONDON. — Amerikos laivas Republique užsidegė ant rės. Radiogramą nuo jo pagavo Italjoss laivas.

SUARESTUOTA EX-MAJORAS.

HERRIN, Ill. — Ex-majoras A. T. Page tapo suareštuotas. Jis intartas nužudyme Caeser Cagle, prohibicijos agento.

SOCIJALDEMOKRATAI NUSMUKO.

BERLIN. — Rinkimuose Luebecko mieste ir Turingijoj Vokietijos socijaldemokratai tapo sumušti. Laimėjo dešinieji. Luebecke į vietą 45 socijaldemokratų išrinkta tik 27. Saksonijoj jau seniau socijaldemokratai buvo "prašpylinę."

PENSIJOS DARBININKAMS

NEW YORK — Pereitais metais Bethlehem Steel Co. savo buvusiems darbininkams pensijomis išmokėjo $254,675.

DIDŽIAUSIAS UOSTAS.

GLASGOW. — Šitas miestas turės didžiausią uostą Didžiojoj Britanijoj. Ant vandens užims 40 akrų plotą, o atseis $10,000,000.

KAIP GYVENTOJŲ SKAIČIUS DIDĖJO.

STOCKHOLM. — Nuo 1898 m. Švedijos gyventojų skaičius padidėjo ant 20 nuoš. Švedija dabar turi 6,000,000 su viršum gyventojų.

IŠEIVYBĖ MAŽĖJA.

DUBLIN. — Išeivybė iš Airijos mažėja. 1904 m. šalį apleido 60,000 žmonių, o 1923 m. tik 13,000.

TRAUKIA TEISMAN.

MADRID. — Premieras Rivera traukia laikraštį Heraldo atsakomybėn. Tas laikraštis indėjo apysakaitę, kur minimas premieras, o apysakaitės nuotikiai dedasi Bulgarijoj.

FALŠYVI ČEKIAI.

NEW YORK. — Pereitais metais falšyvų čekių buvo padaryta už 50 milijonų dolerių.

TRAUKIA TEISMAN MOTINĄ.

SPRINGFIELD, Mass. — Julia A. Tarbele traukia teisman savo vyro motiną. Ji sako, kad nešvė jos vyro meilę pagadino. Reikalauja $10,000 atlyginimo. Traukiamoji teisman motina yra turtinga našlė.

EDISONO GIMIMO DIENA

ORANGE, N. J. — Garsusis išradėjas Thomas Edison vas. 11 d. sulaukė 77-tos gimimo dienos. Jis pasakė, kad pereitų metų elektrikos srityje radio buvo didžiausiu dalyku. Tečiau radio, sakė Edison, niekuomet neatstos laikraščių, nei telefonų. Dar sakė, kad orlaiviai nekuomet neatstos automobilių, traukinių ir laivų, o kada anglis ir žibalas išsemtas bus iš žemės, tai jėgą gamins vanduo, saulė, vėjas ir jūrų pakilimai ir nuslūgimai.

DAUGIAU TURISTŲ.

BERNAS.— Turistų skaičius Šveicarijoj šią žiemą ant 6,000 didesnis, negu pernai žiemą. Iš viso turistų šią žiemą yra 16,600. Tarpe turistų yra 4,000 vokiečių, 2,000 anglų ir 750 amerikonų.

ŽUVO DEL TIKYBOS.

BATAVIA, Java. — Ant šitos salos, prigulinčios Holandijai, būrys fanatikų iš 41 asmens, pereitą nedėldienį buvo sumanę paskelbti naują Gedeono kalno karalystę. Jie buvo ginkluoti. Policija įsikišo, norėdama nuginkluoti. Įvyko mūšys ir 28 žmonių užmušta. Tarp žuvusiųjų vienas yra holandas policistas, kiti vietiniai žmonės.

PAINIOJA KLAIPĖDOS KLAUSIMĄ

GENEVA. — Alijantų ambasadorių Taryba atsiuntė Lygai laišką, kur nurodo, kaip Klaipėdos klausimas turi būt išrištas. Ambasadorių Taryba nori Lygai diktuoti. Alijantų ambasadorių Taryba sako, kad nors Taryba pavedė Lygai tą klausimą, bet ji turinti teisės kištis, nes Klaipėdos kraštas priklausęs Vokietiai. Lygos sudaryta komisija su amerikonu Davis, kaipo pirmininku, išreiškė nepasiganėdinimą alijantų įsikišimu ir pareiškė darysianti tyrinėjimą nepriklausomai.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

LIETUVOS DIDUMAS.

Sulig paskiausių matavimų Lietuva be Vilniaus ir Klaipėdos krašto užima 53 tūkst. 433 ketvirtainius kilometrus. Tuo būdu ant vieno kilometro gyvena 38 gyventojai.

MONOPOLIO NENORI.

Klaipėdos krašto pirkliai kreipėsi į vyriausybę prašydami, kad valstybinis degtinės monopolis nebūtų išplėstas į Klaipėdos kraštą.

MIŠKŲ KOMISIJOS.

Steigiamos valsčių ir apskričių miško Komisijos turės aprūpinti miško medžiaga padegėlius, naujakurius, einančius į viensėdžius ūkininkus ir sugriuvusiems trobesiams atstatyt. Padegėliams ir naujakuriams gyvenamajam namui pastatyt skiriama nedaugiau kaip 60 ktm., tvartui—20 ktm. ir daržinei — 10 ktm. Einantiems gi į viensėdžius ūkininkams gali būt paskirta nedaugiau kaip pusė padegėliams skiriamos miško medžiagos.

BULVĖS MOKYKLOJ.

Kupreliškyje turim dvikomplektinę mokyklą. Namas puikus, mokykla patogi ir graži, tik vedama nekaip. Šiais metais, jau pamokoms prasidėjus, į vieną klasę supilta šlapias bulves. Tik pareikalavus tėvų komitetui, kad nešvaru ir pūdo grindis, buvo pasižadėta išvalyti. Apie mokyklą padarytas parkas kiaulėms. Nors malkų žmonelės veža, nes buvo suvežta apie penkius sieksnius, bet mokykla tinkamai neapkūrenama, net ir šalčiams užėjus. Vaikams neleista buvo sakyti sutikus artimą Garbė Jėzui Kristui; sužinojus apie tai Kapelionui ir patarus vaikams, vaikai pradėjo palaikyti seną šventą paprotį Mokytojas, nieko nepešęs, įsakė vaikams: susitikę su kuom nors, sakykit, kaip jums tinka, bet mane sveikinkit labas rytas, gera diena.

PRŪSELIAI EVANGĖLIKAI

GAURĖ (Tauragės aps.) Mūsų valsčiuje gyvena iki 600 žemaičių liuteronų, vadinamų Evangelikais. Paskutiniu laiku pareina į Gaurės val. po buntą jiems skiriamo, tikybinio laikraščio "Krikščionybės Sargas." Atsakomas red. R. Brenneizeris: Kaunas—Šančiai; spaustuvė "Ryto" bendrovės Tilžėje; lotynų raidėmis; kalba Maž. Lietuvos. Tikslas viršminėto laikraščio, kaip matosi iš jo turinio, sužadinti tikybinius jausmus bei paveikti doriniai; tas, žinoma, labai reikalinga; čionykščiai evangelikai tuo atžvilgiu visai atšalę bei atsilikę. Dėliai tos priežasties ir socializmui taip palankūs; per visus rinkimus Seiman beveik išimtinai balsavo už socialistus valstiečius liaudininkus. Paskutiniais rinkimais mūsų, Raseinių apygardoje, buvo evangėlikų sąrašu: vienas tikinčiųjų ūkininkų iš Batakiškių (vadinamų "šventprūsių"), antras Tauragės socialistų pagamintas su mokytoju priešaky; pirmasai sąrašas labai mažai balsų tegavo; jų grynai tikybinį nusistatymą prieš katalikybę gudrūs socialistai irgi panaudoja savo politiktai pravesti. Reikia pažymėti, kad iš pusės jų vadų per visus rinkimus labai mažai buvo veikinio. Socialistų valstiečių liaudininkų įvairios kuopos bei organizacijos visupirma suranda sau šalininkų tarp mūsų prūselių — evangėlikų; lygiai tarp jų greičiau platinasi ir socialistų spauda. Čionykščių prūselių kai kurie šviesesnieji aršūs ir aklūs Markso sekėjai Tikybinis centras t. y. parapijos bažnyčia — kircha, Gauriškių evangelikų Tauragėje; šiame valsčiuje dar daugiau prūselių — evangėlikų ir, žinoma labiau nusikairiavusių, kaipo arčiau miesto. Tauragė mat jau pati Markso sekėjų sostinė — veikli, judri; besilankant tut mūsų evangėlikams nuolat su tikybos, ūkio bei valdžios reikalais, jie vis labiau marksizmu užsikrečia. Socializmas vilioja juos savo glėbin, prisidengdamas ūkio reikalais; iki šioliai veikė per politines organizacijas valstiečių liaudininkų sąjungos kuopa, dabar gi, pamačius, kad toji viliojanti sąjungos žvaigždė pradeda blukti, imtasi energingai veikti neva per grynai ekononinę organizaciją, socialistų vedamą "Gaurės žemės ūkio draugijos skyrių."

Videniškių bažnyčia sumanyta atnaujinti iš vidaus ir iš oro. Kainuosią apie 4000 litų. Rinkliavą darys laike kalėdojimo.

Platelių parapija nors nedidžiausi, bet jaunimas, ačiū darbštumui vietinio vargonininko, sudaro neblogą chorą. Tik peiktina, kad kai kurie choristai užsimiršta esą bažnyčioje, braukia pašalines rodas, kas žemina Dievo namų garbę ir piktina žmones.

(Kauno "Vienybė")

KAUNAS. **Išvažiavo dr-gas Ambrozaitis,** L. D. F. Vyr. Sekret. Pirmininkas, Seimo Pirmasis Sekretorius dr-gas Ambrozaitis š. m. sausio m. 12 d. išvažiavo į užsienį mokslo reikalais.

Sausio m. 9 d. L. D. F. Vyr. Sekret. buvo surnošta vakarienė, kurios tikslas buvo išreikšti dr gui Ambrozaičiui širdingiausios padėkos už jo nenuilstamą pasišventėjimą darbą organizacijoje ir Seime ir palinkėti, kad jis kuo veikiausiai grįžti ir grįžęs tokia pat energija ir pasišventimu toliau varytų savo darbą.

Vakarienėje dalyvavo L. D. F. Seimo frakcijos atstovų, žymesniųjų organizacijos ir visuomenės veikėjų, Kauno dirbtuvių darbininkų atstovai ir kiti.

Per vakarienę pasakytą daug kalbų. Visi kalbėtojai (Kovalskis, Puskunigis, Beržinskis ir kt.) ryškiai pabrėžė dr-go Ambrozaičio vaisingą darbą Lietuvos darbininkų gerovei, švietimui ir vienybei pakelti ir reiškė vilties vėl netrukus matyti jį taip vaisingai ir nenuilstamai dirbantį Lietuvoje darbininkų labui.

Važiuojant sausio m. 12 d. (šeštadienį) Kauno stotyje dr-go Ambrozaičio palydėti susirinko būrelis darbininkų, Seimo atstovų ir visuomenės veikėjų.

Liki sveikas darbininkų Drauge! Laimingo darbo ir gyvenimo ten, toli nuo motinėlės Lietuvos! Nors nuliūdę mes Tave išleidžiame, bet po liūdesiu glūdi viltis, kad Tu veikiai vėl grįši Lietuvon pas Taves laukiančius darbininkus ir grįžęs vėl taip pasišventusiai dirbsi jų gerovei!

KAUNAS. Š. m. sausio m. 11 d. Šančių ir Kauno dirbtuvių darbininkų delegacija su keliais Seimo atstovais buvo nuėjusi pas Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį prašyti, kad jis uždraustų įgabenti Lietuvą iš Lenkijos bulvines tasai įgabenimas verčia užsidaryti mūsų stiklo fabriką, del ko be duonos liksią apie pustrečio šimto darbininkų.

Ministeris ketino daryti atatinkamų žygių.

IŠ BIRŠTONO.

Iki šiol nebuvo Birštone alinės Vietos traktierininkams, matyt, pasisekė gauti leidimai atidaryti čia alinę. Tegu jie sau šinkuotų, jei savo gešeftų nekenktų kurortui.

Viso kurorto svečių judėjimo gysla yra Bažnytinė g-vė. Smuklininkai skverbiasi su alinės būtinai į tą gatvę. Netenka aprašinėti miestelio alinės ir aplink alinę paprastų įvykių.

Tuo metu, kai Birštonas nori eiti prie tvarkos, jau darosi žingsnis teršti Birštono vardą. Ar daug yra alinės Laisvės Alėjoj Kaune? Atatinkamoms, tvarkos žiūrinčioms įstaigoms, reiktų atkreipti į tai rimtos domės! Alinė galima leisti atidaryti, bet ne arčiau kaip. Prienų gatvėje.

("Lietuva").

PIRMIEJI ŽINGSNIAI

Patartume visiems kooperacijos prieteliams domiais sekti Uosto straipsnius apie mūsų gyvuojančias kooperatyves krautuves. Kas nori ateityje būti naudingu kooperacijos judėjimui, galės iš tų straipsnių gauti reikalingų žinių. Kooperacijos veikėjus prašytume atsiliepti čia paliečiamais klausimais.

"Darb." Redakcija.

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

by

THE ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	$4.50
Boston and suburbs	$5.50
Foreign countries yearly	$5.50

Šeši Nepriklausomybės Metai

SENOVĖ PRISIMINUS.

Penkioliktame amžiuje Lietuvos Imperija pasiekusi savo didybės kulminacinio punkto, Vytautui Didžiajam mirus, pradėjo gesti. Lietuvių administracinis ir kariškasai genijus išsiskleidė milžiniškame plote tarp Baltijos ir Juodųjų jūrių ir pradėjo tirpti slavų bangose.

Vytauto laikų Lietuva apėmė plotą lygų Vokietijai ir Francijai kartu paimtam. Šiandien šitame plote gyvena apie 60 milionų gyventojų, daugiausia ukrainiečių, rusų, gudų ir lenkų. Vytauto-gi laikais Lietuva turbūt turėjo nuo 12 iki 20 milionų gyventojų, kurių tarpe grynų lietuvių buvo tik apie dešimtą dalį.

Jei lietuviai būt neištautėję ir lygiai sparčiai augę kaip ir kitos Vytauto Imperijos tautos, tai šiandien grynų lietuvių turėtume ne 2 milionu, bet 6. Pasidavę kaimynų įtakai praradom ne tik savo garbingą ir didelę valstybę, bet da rnetekom arti 4 milionų savo tautiečių slavų naudai, nekalbant apie 2 milionu prūsų, germanizmo uždusintų.

ŽLUGIMO PRIEŽASTYS.

Net porą šimtmečių sekėsi lietuviams didelius slavų kraštus valdyti labiausia dėlto, kad lietuviai turėjo stipresnės valstybinės bei ekonominės sąvokos ir buvo nepaprastai toleraningi. Tiesa, slavai buvo totorių apdaužyti, nusilpninti, bet ir lietuviams juk teko dar daugiau energijos išaikvoti kad atmušus nuolat augančias pūikiai organizuotas teutonų armijas.

Laikinaja valstybės žlugimo (1430 m.) priežastimi galima skaityti tą faktą, kad Vytautas neturėjo savo sostui įpėdinio. Bet didesnės ir bendresnės žlugimo priežastys buvo nesiveržimas žūt-būt prie Baltijos uostų ir ypač nekurimas savitos tautinės kultūros. Vytautas Didysis, rodos, jau suprato šitų reikalų svarbą tautos ateičiai, bet kitais reikalais nuolat užimtas, jis neturėjo nei laiko, nei galimybės šiais dalykais rimčiau užsiimti. Kas-gi liečia tautinę kultūrą, tai ji sunku sukurti vienam monarkui ar vienai žmonių gentkartei. Nevystydami savosios kultūros, lietuviai greit pradėjo tirpti svetimųjų bangose. Gerosios mūsų rasės ypatybės, svetimos anarkijos atskiestos neteko savo veikiamosios galybės. Ir iš galvą svaiginančių aukštybių

PRADĖJOME RIEDĖTI ŽEMYN . . .

1430 (Vytauto mirtis), 1569 (Liublino Unija) vis tai buvo žiauriausios, negailestingos tautinės tragedijos metai. 1772, 1793, 1795 metai atnešė tautai dar didesnių nelaimių, bet piaustomas-draskomas tautos kūnas menkai tejautė naujus skaudulius, nes jau buvo pirmiau lenkiškos vergų dvasios stipriai kloroformuotas. Rusams Lietuvą užvaldžius, prieš naują jungą tespurdėjo vieni didikai, ir tai daugiau svetimai Lenkijai, negu savo Tėvynei atsidavę ir svetimųjų kurstomi. Kovojančios lietuvių tautos jau nebebuvo, nes ji buvo įkritus į dydį letargą. Amžius kovojusi už visų žmonių laisvės ir civilizacijos idealus, begalo nuvargusi ir apleista, visų užmiršta Tauta savo stipraus miego glėbyje, nesąmoningo kledėjimo ir šiurpulio purtoma, kurčiais atsidūsėjimais retkarčiais ištardavo mažai kam tesuprantamus atskirus žodžius: Giedraitis . . . Širvydas . . . Daukša . . . Poška . . . Duonelaitis . . . Ivinskis . . . Strazdelis . . . Baranauskas . . . Daukantas . . . Valančius . . . Juškevičius . . .

Galop 1883 m. nušvito "Aušra." Tauta sukoncentravo, sutelkė savo likusios gyvybės visą energiją į Didžiojo Pranašo Basanavičiaus širdį ir pragydo atgimimo giesmę. Aplink Basanavičių stojo ratan nemažas būrelis kitų Tautos darbininkų. Tautinės kovos priešakin sušukuo Maironiai, Kudirkos, Vaižgantai, Višinskiai ir daugėlis kitų. Nelengvas buvo darbas rinktinių Tautos vyrų: "per skausmus jie žengė į garbę." Nuolat rusų valdžios persekiojamų Tautos budintojų skaitlius vis augo ir augo.

KOPIAME AUKŠTYN.

Nuo "Aušros" laikų mūsų Tauta neberieda pakalnėn, bet pradeda kopti į kalną, aukštyn. 1904—5 metų revoliucija pajudino carizmo ir autokratijos tvirtoves ir mes atgavom spaudą žodį; pradėjom laisviau kalbėti. Laimingu supuolimu, mūsų tautinis atgimimas ėjo ne siaura, bet plačia vaga; jis persimetė į ekonominę, socialę, kultūrinę ir net religinę sritį.

PIRMIEJI ŽINGSNIAI

(Amerikos Lietuvių Kooperacijos Darbuose)

Uosis.

LIETUVIAI KOOPERATORIAI MASSACHUSETTS VALSTIJOJ.

Kooperacijos judėjimas tarp Massachusetts valstijos lietuvių buvo ir tebėra gana žymus. Pirmieji W. Lynn'o lietuviai inkūrė kooperatyvę* krautuvę dar 1908 m. Kiek man yra žinoma toji krautuvė — tai buvo bene pirmoji lietuvių inkurta kooperatyvė krautuvė Amerikoj. Sekančiais 1909 metais W. Lynn'iečių pavyzdį pasekė Brightono ir Stoughtono lietuviai. Dar už poros metų (1911 m.) atsirado krautuvės Montelloje ir Middleboro. Vėliau įsikūrė krautuvės: Norwoode 1913 m., So. Bostone 1914 m., Hudsone 1915 m., Atholyje 1917 m. Neteko gauti jokių žinių apie dvi Cambridge'o krautuvi, Westfieldo krautuvę (tos trys dar gyvos), taip pat apie Gardnerio krautuvę (ar ji dar gyva? Kaž kur esu girdėjęs, kad ir Lawrence'o lietuviai buvo įsteigę krautuvę). Iš viso tat, kiek man yra žinoma, Massachusetts valstijoj lietuviai buvo inkūrę 13 kooperatyvių krautuvių. Skaitlinė, matyt, nebuvo laiminga. Iš tų 13-os krautvių, rodos, tik 7 išliko gyvos. Pirmoji kojas pakratė Stoughtono krautuvė, išgyvenusi tik 1 metus. West Lynn'iečiai, pirmi kelią pravedę, per 8 metus tęsė gyvybę. Suklupo 1916-ais metais. Dar po penkių metų pakratė kojas Montello's ar Hudsono krautuvės (1921 m.). Pagaliaus atėjo eilė ir So. Bostono krautuvei, žuvusiai 1922 m.

Bet 7 krautuvės išliko gyvos ir, rodos, nei nemano mirti. Iš tų 7-ių gyvųjų, man teko gauti žinių tik apie 4-ias: Norwoodo, Brightono, Atholio ir Middleboro.

Jei vien iš tų draugijų spręsti, tai Massachusetts lietuviai dar ir šiandien aukščiau stovi kooperacijos judėjime už kitų tautų tos valstijos gyventojus. Kaip parodė tyrinėjimas panelės Florence Parker*) 1920-ais metais visoje Massachusetts valstijoje buvo tik 34-ios vartotojų krautuvės. Iš tų 10 (taigi beveik trečia dalis) buvo lietuvių. Vidutiniškai imant kiekviena lietuvių kooperatyvė krautuvė Amerikoje turi 173 narius, daro apyvartos $49,688.44, samdo pustrečio darbininko, turi prekių už $2,455.60, turi kitokio turto už $7,647.37, turi gatavais $1,454.96, turi šėrų kapitalo $4,083.44, turi užgyvento gryno pelno $4,832.61; tad jeigu Massachusetts lietuvių krautuvės nestovėjo žemiau už kitų valstijų lietuvių kooperatyves krautuves, tai išeitų, kad tais 1920-ais metais Massachusetts'e lietuvių organizuotų kooperatorių buvo 1730, kad jų krautuvės darė apyvartos apie pusę milijono dolerių, kad jie davė darbo 25-iems darbininkams, kad prekių turėjo už apie 25 tūkstančius; kad kitokio turto — judomo ir nejudomo turėjo už 76 tūkstančius su viršum; kad gatavais turėjo apie 15 tūkstančių, šėrų kapitalo apie 40 tūkstančių, gi gryno pelno apie 48 tūkstančius.

Todel aišku, kad jau gera pradžia kooperacijos judėjime buvo padaryta. Buvo patiestas geras pamatas tolimesniam darbui. Tiesa, kai kuri medžiaga pasirodė ne visai tikusi, žalia ir skyta. Kai-kas atkrito, išvogė, išdraskė, išgaudė; bet pamatai vis tik liko. 7 drūčiausi pilioriai tebestovi ir tik laukia pasišventimo ir darbo naujų darbuotojų, kad aplink juos statytų toliau kooperacijos rūmus.

Daug pakenkė judėjimui kapitalistinis karštis, kuriuo buvo susirgę mažne visi Naujosios Anglijos inteligeintai, sukrutę steigti kapitalistines bendroves ir nuvilioję ten daug žmonių pinigo ir pajėgų.

Didelis smūgis buvo suklupimas So. Bostono krautuvės, kuri užėmė kaip ir centralę vietą Naujosios Anglijos judėjime. Tečiau tos visos žaizdos — baigia gyti. Pamatai tebėra dar sveiki ir tvirti ir ant jų reikės toliau statyti.

L. D. K. S. turės gražų uždavinį — būti to statymo inžinieriais ir Naujoje Angljoje subudavoti vieną iš stiprriausių kooperacijos tvirtovių.

Nuo sekančio numerio pradėsiu aprašynėti atskirai po vieną Mass. valstijos lietuvių kooperatyves krautuves. Pravartu bus visiems kooperatoriams tuos aprašymus sekti. Visi mokinkimės būti savo gyvenimo kurėjais. Bet netik sekite, o ir siųskite į "Darbininką" savo nuomones, atitaisymus, paaiškinimus ir t. t.

*) Consumer's Cooperative Societies in the United States in 1920, by Florence E. Parker, Washington 1923.

PRAKTINGAI PAMINĖKIM VASARIO 16 D.

Kolonijos rengiasi prie Tautos Šventės. Įvairių iškilmių matyti netruks. Be abejonių, visuose susirinkimuose bus prisiminta lenkų pavergtoji mūsų sostinė. Toje valandoje visi privalom sutelkti savo mintis į nelaimingąjį Vilnių, mūsų praeities ir didybės lopšį. Ten daug mūsų brolių priespaudoje liūdi ir kenčia. Nelinksmajiems ten bus Tautos Šventė.

Tautos Fondas kreipėsi į mūsų visuomenę kad ji gausiai toje dienoje aukotų Vilniaus kankiniams. Nenorėkime ilgų maldavimų. Rinkime ir patys aukokime, siųskime Tautos Fondui, kad jis mūsų aukas įteiktų vilniečių vargstančioms prieglaudoms ir mokykloms. Nuo mūsų rimtos ir broliškos paramos priklausys likimas brolių vilniečių ir mūsų Šventojo Miesto. Žiūrėkim, kad sąžiningai atliktume savo tautinę pareigą. Išniekintos šventovės, kankinami broliai šaukiasi mūsų pagelbos! Išgirskime jų balsą, išklausikime jų meldimą!

DR. K. PAKŠTO PRAKALBOS.

Vasario 17 d. — po piet 1 val. — Cambridge, Mass. — Tautos Šventė.

Vasario 17 d. — vakare — Worcester, Mass. — Tautos Šventė.

Vasario 18, 19 ir 20 d. — Worcester, Mass. — Paveikslinotos lekcijos apie Šveicariją, Francija ir Lietuvą.

Vasario 21 d. — Lawrence, Mass. — Kultūrinės Misijos [illegible] ir Civilizacija."

Vasario 22 d. — Lawrence, Mass. — Kultūros Vajus.

Kovo 2 d. — [illegible]rhton, Mass.

LAISVAS KAMPELIS

Veda DĖDĖ PILYPAS

NUGIRSTAS PASIKALBĖJIMAS.

LAISVAMANIS. Kodel jūs katalikai taip mus neapkenčiate ir koliojate?

KATALIKAS. Nagi! Ar tamsta sapnuoji? Kas jau gali labjau katalikus neapkęsti ir koliotis kaip laisvamaniai? Tai jūsų kasdieninis maistas. Paimk jūsų prakalbas ir laikraščius. Ištiesų, jūs artistai prasivardžiavimuose, kolionėse, faktų iškraipyme. Ir dar sakote, kad mes, katalikai, jus koliojame. Tamsta įsivaizduoji sau Jo nėra.

LAISV. Ne, neįsivaizduoju. Pavyzdin, jūsų misijonieriai. Per visas misijas mus tik dergė ir koliojo.

KATAL. Ar buvai nors vieną sykį misijose?

LAISV. Ar aš durnas ten eiti? Pragaru ir velniais ten baugina. Jau manę ištolo šiurpuliai ima; einant pro bažnyčią prasilenkiu kita gatve.

KATAL. Tai iš kur gi žinai, kad jus ten koliojama?

LAISV. Mes turime miklių vyrukų, kurie eina į misijas pasiklausyti ir mums viską praneša.

KATAL. O kaip gi jie pragaro nebijo? Ar jie katalikai?

LAISV. Kur čia tau katalikai mums pasakos kas misijose darosi: Jie sako: eik pats pasiklausyk! Bet tie vyrukai laisvamaniai, ar bent apylaisviai. O velnių jie nebijo. Jei misijonierius pradeda gazdinti, tai jie viens į kitą žiūri ir šaiposi. Tad truputį ramiau. O kai jau perdaug ima pragaru grumoti, tai jie ausis užsikemša. Kuomet jau audra praeina ir žmonės liaujasi verkę, jie tuomet ausis atsikemša ir toliau klauso.

KATAL. Gudrūs. Bet kaip jie gali girdėti ką misijonierius sako, jei turi ausis užsikimšę?

LAISV. Kuomet misijonierius apie laisvamanius kalba, jie ausų ne tik ką neužsikemša, bet dar jas pastato. Ir visi žmonės kuomet įdomiau klausosi, o kaip mus pakeikia, tai katalikai šypsosi.

KATAL. Tamstai kas nors ne taip pranešė. Tie vyrukai arba ausis turėjo užsikimšę, arba melavo. Misijonierius niekuomet jus nekeikė. Jis pasmerkė jūsų mokslą ir darbus, tas tiesa, bet jūsų pačių jis gailėjosi ir už jus meldėsi ir visiems žmonėms liepė melstis. Nė vieno pamokslo neapleido nepasimeldęs už paklydėlius.

LAISV. Ar tai mes paklydėliai? Ar nežinai, kad mes tautos židinys? Mes nešame jai šviesą. Mes Lietuvos smetonėlė.

KATAL. Labai surūgus smetonėlė. Kas jos paragauja, tai turi atsirūgti.

LAISV. Netiesa. Mes tėvynės meilės specijalistai. Kuomi priparodysi, kad tautai tenka nuo mūs atsirūgti.

KATAL. Labai lengvai. Tėvynę meilė kilni dora. Tėvynę tik dori žmonės tegali mylėti. O tikroji dora remiasi ant Dievo. Jūs gi Dievą atmetate. Tuo būdu pakertate doros pagrindą.

LAISV. Tai mes nedori?

KATAL. Jeigu pasakyčiau teisybę, tai sakytumei, kad pradėjau koliotis. Aš tik tiek pasakysiu, kad jūs savę doraisi skaitote, bet tai dar nereiškia, kad kas savę doru skaito, tas tikrai doras. Dori žmonės už[illegible]

LAISV. E, ką tie jūs įsakymai! Tai žydų literatūra.

KAT. Mūsų įsakymai gal būt menkesni ir už žydų literatūrą. Bet Dievo įsakymai kas kita. Jie ne vien žydams duoti. Jis paliečia visą žmoniją. Pats Kristus juos užgyrė ir liepė užlaikyti. "Jei nori ineiti gyveniman, užlaikyk įsakymus," tai Jo žodžiai.

LAISV. E, ką čia man Kristus. Jis perdaug žmogų varžo. Aš norių laisvai gyventi.

KATAL. Ir būti savo geidulių vergu. Matai, brol, kokią nelaisvę sau apsirinkai. Nebereikalo misijonieriai jus vadina paklydėliais ir už jus meldžiasi.

LAISV. O mums jų maldų nereikia. Bergždžias darbas. Verčiau pasiskaitytumei laisvą laikraštį. Ten bent mokslo įsigysi.

KATAL. Nebūk, brolau, juokdarys. Laisvam laikraštytiek mokslo kiek peluose maisto. Ir praryti sunku ir suvirškinti negalima. Visi jūsų redaktoriai, išskyrus gal "Naujienų" yra šiek tiek prasilavinę pusinteligenčiai. Tokie aršiausi. Patys maža ko išmano, tai ir skaitytojus nuolatos klaidina, vadinasi, akli aklus veda ir visi į duobę įkrinta.

LAISV. Ir vėl šmeižtai ir pasikoliojimai. Su tavim nesusikalbėsi. Likk sveikas!

KATAL. Kelkiauk, sveiks, ir pasitaisyk!

NĖRA VIENYBĖS.

"Neo-Lituanios" atstovai pasiskelbė renką aukas Lietuvos universito bendrabučiui. Vienok mes puikiausia žinome, kad jie stato bėndrabutį visai ne universitui, bet savo mažutei kuopelei, kuri turi rodos nuo 20 iki 40 narių. Šitaip pasigarsinę jie daugeliui uždūmė akis. Savo komitetą jie sudarė iš visokių "a la barberių ar bučerių" išsilavinimo žmonių, o jų pagražinimui įtraukė keletą kunigų ir gydytojų. Kunigai jiems buvo reikalingi labiausia tam, kad užimponavus "visų šventų draugystėms."

Prieš nekatalikišką "Neo-Lituanios", pasaulėžvalgą mums nesvarbu rašyti. Vienok katalikų visuomenei lig-ir skandu, kad 4,000 organizuotų katalikų moksleivių ir studentų (ateitininkų) neturės savo namų, gi mažytė nekatalikiška "Neo-Lituanija" turės net perdidelį savo ūgiui namą su visais moderniškais patogumais. Sakytume, tegu jie sau statosi tuos namus už saviškių Yčų bei Šliupų pinigus. Bet katalikams priderėtų nuošaliai nuo to biznio laikyties.

Vienok taip nėra. Stambių klebonų ir Kunigų Vienybės pirmininko nuolat "Neo-Lituanios" laiškuose afišuojami vardai jau daugelį katalikiškų draugijų suklaidino ir gal dar daugiau suklaidins.

Eina tuhų gandų, kad tulų klebonų įtraukimas į "Neo-Lituanios" komitetan esąs kun. Miluko "triksas." Kaip ten nebūtų, bet Kunigų Vienybės pirmininko tokiame komitete figurąvimas gerokai žemina K. V. autoritą ir nestiprina jokios vienybės. O tai labai gaila.

K. P.

NEPAMIRŠK, KAD "DARBININKAS" YRA KOPERATYVĖS ORGANIZACIJOS LAIKRAŠTIS. [illegible]

ATŠIŠAUKIMAS

Gerbi. Tamsta:—

Mokslėivis Petras Daužvardis baigdamas savo mokso kolionę, paėlso ir atsišaukia per L. D. K. S. 14-tą kuopą į visą katalikiškę visuomenę, į visus savo vienmindius lietuvius, į brolius-seseris, kad pagelbėtų jį su pinigiška parama, kad šį metą žadamąją mokslo kolionę galėtų užbaigti. O jeigu negaus paramos, tad priverstas bus nepasiekęs tikslo apleisti mokyklą. Kaipo studentas P. Daužvardis yra L. D. K. S. gerai žinomas, ištikimas ir užbaigęs savo mokslą visur ir visada žadantis būti tarpe katalikų visuomenės. Tad L. D. K. S. 14-ta kp. matydama jo nuovargį aukoja iš savo iždo $10.00 del to reikalo ir paadrėme knygučių kurių Newarko kolionijoje negalime visų išparduoti. Nes mes žinodami tamistų nenuilstantį darbštumą, tikime jog neatsisakysite ir šiame darbe, pardavinėsite ir išplatinsite po savo kolioniją mūsų prisiųstas tikietų knygutes (vienas tiketas kainuoja 10 centų). Knygučių kiuponus sykiu su pinigais siųskite mums šiuo antrašu: L. D. K. S. 14-ta kuopa, 180—2 New York Ave., Newark, N. J., nevėliaus kaip iki balandžio 26 d., 1924. Tad mes sutvarkę pasiųsime moksleiviui P. Daužvardžiui, už ką jis bus tamistoms dėkingas. Darbuotojų vardai bus skelbiami laikraščiuose.

L. D. K. S. 14-ta kuopa skiria puikią dovaną tam kuris daugiausia pasidarbuos. Tad pasitikėdami iš tamstų sunkaus darbo gausių vaisių, tariame iškalno aukštos pagarbos ir padėkos žodžius. Ačiū.

L. D. K. S. 14-tos kuopos komitetas:

J. Šerėika,
J. Šikšnius,
V. Antulis.

P. S. Stokuojant knygučių kreipkitės viršuj minėtu antrašu, tad mes prisiųsime daugiaus. Ir grąžinkite knygutes greit kaip išparduosite. Nevėliaus kaip iki balandžio 26 d. š. m.

KULTŪROS VAJAUS MARŠRUTAS.

kun. J. Daknys, svečias iš Lietuvos, gabus kalbėtojas, lan-

Apšvietos reikalais gerb. kys su prakalbomis šias kolonijas:

Vasario 17 d. Wilkes-Barre, Pa. po sumos.
Vasario 17 d. Kingston, Pa. vakare.
Vasario 19 d. Luzerne, Pa.
Vasario 22 d. Plymouth, Pa.
Vasario 24 d. Shenandoa, Pa.
Vasario 24 d. Mahanoy City, Pa.
Vasario 25 d. Shamokin, Pa.
Vasario 27 d. Mt. Carmel, Pa.
Vasario 29 d. Freeland, Pa.
Vasario 30 d. Hazleton, Pa.
Kovo 2 d. Minersville, Pa.
Kovo 2 d. St. Claire, Pa.
Kovo 3 d. Girardville, Pa.
Kovo 4 d. New Philadelphia, Pa
Kovo 5 d. Frackville, Pa.
Kovo 6 d. Gilberton, Pa.
Kovo 8 d. Coaldale, Pa.
Kovo 27 d. Tamaqua, Pa.
Kovo 9 d. Easton, Pa. po sumos.
Kovo 9 d. Reading Pa.

DOVANOS, DOVANOS! KAS GI JŲ NENORĖTŲ? UŽSIRAŠYK "DARBININKĄ" IR JĮ GAUSI.

KURIE NORI, KAD DARBININKAI SUSIPRASTŲ IR NIEKO PRIE KOPERACIJOS, ORGANIZACIJOS, LAIKRAŠČIO "DARB[illegible]

KAS DARYTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

MONTELLO, MASS.

Lietuva ir amerikoniškos pažiūros iš politiškojo gyvenimo.

Mažytis lietuvišką turėdami bene tik bus vienas Aleksandrai ir labiausia labdėlevojantis Amerike lietuvių kalonija. O priežastis šitoto tą, kad mes Naujos Anglijos lietuviai nesitęčiome nė vieno katalikiško laikraščio. Tad ir mūsų kolonijų buvo apnyke visokios "Saulės," "Kardai," "Kovos," "Laisvės," "Keleiviai." Su savo purvinais bafais prinešė visokių šrutų, purvų, dvokiančią neapykantą prieš Dievą, tikybą ir kunigiją. O išbudavojus lietuvių tautišką namą su gražia svetaine, jiems darbas grlovimo katalikų tikybos da buvo patogesnis, nes jų kalbėtojai laukė net apsiputoję kad nėra Dievo, jūs išsivystėt iš bezdžionės. Kunigai jums viską meluoja, jūs ekstatėžia ir išnaudoja. Sako, drauguž kad jūs neskaitytėt pažangių laikraščių ir neapsišvietėt. Ir kad progresavo lietuviai šios kolonijos, tai tikrai pirmą žingsnį pažangoj padarė, nes susirinkę nubalsavo kad Dievo nėra. O kada su Dievu apsidirbo, tada antras žingsnis pažangos. Buvę narys 17 kuopos socialistų Petras Kiaulėnas-Antonov į pagelbą eit tuos ekstraudikus kunigus užmušt. Kaip sutarė, taip ir padarė. Nuvyko į New Britain, Conn. užmušė a. a. kunigą Žebrį ir jo tarnaitę. Ir būtų viskas gerai buvę, tik ant nelaimės pamiršo nubalsuot kad policijos nėra. Tuomet būtų buvę viskas "spakaina." O dabar policija sučiupo, padavė valdžiai, o valdžia pagal šios šalies įstatymus, užmušėjus žmogaus pakorė. Skaudu kad mokinius o ne profesorius.

Ir šiemet misijas belaikant Montello kolonijoj šv. Roko parapijos bažnyčioj gerbiamiems misijonieriams tėvui Andžiuliui ir kun. dr. Česaičiui 24 sausio, 1924, mis. tėvas Andziulis gana vėlokai iš vakaro bažnyčioj klausydamas žmonių išpažinties užtruko apie 11 nakties. Iš bažnyčios eidamas į kleboniją sutiko pažangaus mokslo tris lietuvius, kurie pagrumojo seneliui kad paliautų savo misijų darbą, nes antraip — savo gyvybe atsakysi. Mes katalikai šios kolonijos savo brolius ir sesutes suklaidintas tus prieštikybinės spaudos ir prizumpuotus neapykantos prieš Dievą, kunigus ir visus katalikus. Mes pykt ant jų negalime, mes turėtume pasimelst kad Dievas juos sugrąžintų ant doros kelio nuo kurio juos prieštikybinė spauda nuvedė. Kadangi ne vien šios kolonijos lietuviai turim kęst per suklaidintus mūs brolius, bet ir ant mūsų visos tautos užtraukia juodą plėtmą, kadangi ir tas šlykštus pasielgimas papuolė į mūsų vietinius anglų laikraščius, kurie ant pirmo puslapio didžiausiom raidėm atspausdino kad lietuviai užpuolė misijonierių einant iš bažnyčios, tie kurie atskilę nuo katalikų bažnyčios. Kaip mums lietuviams ta žinia skaudi. O jūs manot, kad mūs tikybos priešai pames varę pragaištingą darbą ir kursto mūs brolius vienos prieš kitus, Ne. Tad kas gi mums lieka daryt? Viena tik kelias. Jeigu norim kad sveika mūsų tauta išliktų ir savo vardą pakeltų, visi turim stot kaip vienas.

Broliai ir sesutės, kuriems gražus vardas lietuvių rūpi, tad turim žiuot iš savo namų prieštikybinę bedievišką spaudą, neleist tų šlamštų į savo namus, kurie ardo mūsų žemiką gyvenimą ir sėja nesutikimą tarpe mūsų, žeminą lietuvių vardą, kurie sudemoralizavo tūkstančius mūsų brolių ir seserų amerikiečių, kaisiė mums tikėjimą, dorą, [illegible] meilę, o vietoj to [illegible] Skaudu darosi [illegible] kurie papuolė policijos priešky[illegible] binės spaudos ir prarado tą visą ką visas civilizuotas pasaulis gerbia ir kas mums buvo brangiausia, tai yra, dorą ir tėvynės meilę.

Pleštukas.

HARTFORD, CONN.

Čia Lietuvos neprikausomybės šventė bus paminėta 17 d. vasario, nedėlioje. Iš ryto 8:30 val. bažnyčioje bus ant tos intencijos šv. mišios, pamokslas ir tt. 3-čią val. po pietų šv. Petro svetainėj ant Main St. bus prakalbos. Kalbės keli įžymūs kalbėtojai. Dalyvaus šv. Cecilijos choras ir sudainuos linksmų tautišką, patrijotišką dainelių. Vietiniai ir apielinkės lietuviai yra kviečiami tą dieną, tai yra Tautos Šventėje dalyvauti koskaitlingiausia kaip bažnyčioje taip ir ant svetainės. Jei esi lietuvis, švęsk tą brangią savo tautos 6 metų nepriklausomybės šventę! Svetainė bus atdara 2 val. Programas prasidės lygiai 3-čią val. Tamsta atsiei, bet pranešk ir savo draugams ir pažįstamams apie tai.

Reporteris.

PHILADELPHIA, PA.

Jau virš pora metų kaip lietuviai North pusės storojas, kad įsteigti naują parapiją. Daug darbavosi keletas gabių vyrukų, bet vis buvo veltui. Kliūčių priskaitoma galybės. Bet tie northsaidiečiai it bitės; bimbė tol kol sau išgavo avilį, kur būtų galima pradėti spiestis ir užuiti darbą. Pereitą nedėlią turėjo savo ekstra susirinkimą ir tuomi buvo kviestas vietos gerb. klebonas J. J. Kaulakis, vietos klebonas atėjo į susirinkimą. Vikaras g. kun. J. Čepukaitis pasiklausęs jųjų balsavimo, vėliaus išsiėmė laišką ir perskaitė. Mat tas laiškas jau prisiųstas nuo kardinolo. Tvarkymui naujos parapijos jau paskyrė kardinolas gerb. kun. J. Čepukaitį iš South pusės, šv. Kažlimero parapijos.

Įsteigus parapiją, tuoja u bus steigiama ir mokykla. Vaikučiai bus tėvelių gintoj kalboj mokinami. Jau nebus sarmatos nuo svetimtaučių, kad lietuvių vaikai nemoka skaityti ir rašyti.

K. D.

GARY, IND.

Sausio 27 d. įvyko parapijos šv. Kazimiero metinis susirinkimas tuoj po pamaldų. Susirinkus skaitlingai, susirinkimą atidarė vietinis klebonas J. Martišiūnas su malda. Po tam buvo svarstomi parapijos reikalai, raportas buvo išduotas nuo pereitų metų darbuotės. Vienbalsiai priimtas su pagerbimu klebono ir komiteto. Toliaus buvo svarbūs svarstymai kaslink parapijinės mokyklos statymo. Visi atjautė tą brangų tikslą. Nutarė didinti piniginį fondą. Tuoj užsiregistravo net 30 ypatų. Pasižadėjo vieni po $100.00, kiti po $50.00, viso net $1,625.00. Pasirodė, kar Gary'iečiai darbuojasi. Taip pat nutarta padaryti rinkliavos. Pramatoma, kad bus galima greit pradėti darbą. Garbė mūsų vietiniam klebonui J. Martišiūnui, kuris daug pasidarbavo parapijai ir statymui mokyklos.

Po tam buvo renkami komitetai. Liko 4 senieji o du atsisakė: A. Buzga ir S. Bleifortas. Jų vieton išrinkta A. Bukas ir P. Supranavičius. Senieji liko: S. Brazauskas, M. Pažėra, A. Zdankus, D. Vainorius. Po tam tapo uždarytas susirinkimas su malda. Dieve padėk jiems laimingai darbuotis parapijos tikslams ir jos naudai.

Vakare buvo gražus perstatymas, kurį surengė draugystė šv. Mykolo Atkanioloo. Buvo suloš[illegible] komedija vieno veiksmo "Sala[illegible] [illegible] gerai užmokėti dvigubai. Tuomet pamatysi kad tavo nors ir [illegible] ne [illegible] ir p-lė S. Čirvinskaitė. Jos abi gabios. Kitas rolas lošė J. Dobavis — šakpatrio pagelbininkas, Kunigundos rolę lošė P. K. Pažerienė, Alviros rolę lošė p-lė S. Čirvinskaitė. Vakaro vedėju buvo A. Pažėra. Galop buvo šokiai ir žaidimai iki vėlumai.

A. Kilenietis.

PHILADELPHIA, PA.

Pasiskubinau ir ne viską parašiau pirmoje korespondencijoje. Ypač narių skaičių nevisą buvau parašęs. Be anų 5 amžinųjų narių dar šie prisirašė: 1) Apaštalystės Maldos Draugija $35, 2) Emilė Vilnonienė $35, 3) Mag. Kelekevičienė $50 boną, 4) Anastaz. Povilionienė $35, 5) Pet. Staniuškienė $35, 6) Šodalyčių Draugija $35, pažymėtina čia gimę-augę mergaitės, bet Lietuvos mylėtojos ir uolios jos reikalų remėjos, 7) šv. Cecilijos Draugija paašlpinė nuo savęs nutraukus parėmė katalikišką spaudą, 8) Apol. Žvigaitienė $35, jos vyras senuiaus įsirašė, 9) Kazimiera Baublaitė $35, 10) Marijona Baublaitė $35, 11) Ona Guokiutė $50 boną, 12) Jieva Pulskienė $35 ir 13) Rozalija Meškelevičienė $35. Metinių 53 nariai. Vakaro pelnas $41.33 vakaro rekgėjų ir lošėjų paskirtas apmokėti už knygas iš Kauno parsitrauktas pardavinėti. Iš viso už parduotas knygas iš šv. Kaz. Dr-jos skyriaus Philadelphijoje priėmiau pasiųsti į Kauną šv. Kaz. Dr-jai $81.33. Tos stebėtinos pasekmės įvyko delei didelio prielankumo gerb. klebono kun. J. Kaulakio, gerb. kun. J. Čepokaičio, darbštumo skyriaus valdybos, pasiaukavimo artistų ir delei didelės paramos lietuvių katalikų, kurių net 18 įsirašė amžinaisiais nariais. Visiems čia paminėtiems ir visiems prieteliams katalikiškos spaudos, Amerikoje ir Lietuvoje leidžiamos, tariu širdingiausios padėkos ir pagarbos žodžius.

Kun. P. Kaščiukas,
129 So. Jardin St.,
Shenandoah, Pa.

CLEVELAND, OHIO.

Darbai.

Pas mus yra visokių išdirbysčių. Yra apie 450, imant nuo mažųjų briežiukių iki laivų, bet pirmą vietą užima automobiliai, kur patilpsta didžiuma darbininkų, nes čionai yra kelios didelės dirbtuvės White Motor Co., Chandler, Cleveland Automobile, Peerless ir daug kitų mažesnių. Darbininkams darbo užtenka, nes kaip tik automobilių dirbtuvės dirba, tad ir visos kitos dirba, nes prie automobilių yra reikalinga visokių dalelių, ką turi pagaminti kitos dirbtuvės. Darbininkai uždirba nelygiai: vieni daugiaus gauna, kiti mažiaus, mokestis eina pagal žmogaus gabumą ir mokėjimą amato. Tas kuris nemoka jokio amato tam yra sunku netik darbas gauti, bet yra mažai apmokamas kad ir dirba. Taigi negalima pralenkti ir ponų kapitalistų, kurie gavę geras lekcijas karės metu, kaip reikia išnaudoti darbininką. Žinoma, tokias pačias lekcijas gavo ir darbo žmonės, bet jie nesugebėjo jas palaikyti kaip darbdaviai.

Štai kaip darbdaviai gavo progą dažiuoti ką gai darbininkų rankos padaryti su pagelba mašinorijų. Pirmiausia įsakė bosams kad tėmytų kiekvieną žingsnį darbininko ir leistų darbininkui dirbti tiek kiek tik nori. Pavyzdžiui, jeigu darbininkas dirba ant vienos mašinos o šale jo kita stovi tuščia, tad bosas norėdamas išbandyti darbininką, sako: Na, Jonai, aš žinau kad tu esi vedęs ir turi būrį vaikų kurie reikalauna tinkamo užlaikymo, o tu uždirbi nedaug, tai kad nori padaryti šimtinę pėdę, tai bandyk dirbti ant dviejų mašinų [illegible] gauti užmokėti dvigubai. Tuomet pamatysi kad tavo nors ir [illegible] šimtą kartų pabučiuos tavę už tą šimtą, kurį parneši namo po pėdei.

Žinoma, darbininkas iš karto nors ir nenorėjo, bet kad pinigas yra gražus tai čia ir darbininką patraukė prie savęs. Žmogus pamislino: jeigu aš gaunu už šimtą kavalkų $6.00 ir dar turiu laiko pasėdėti, tai ant dviejų mašinų dirbdamas padarysiu $12.00 per dieną. Žinoma, tas darbininkams sekėsi per karą kuomet darbininkų trūko dirbtuvėse, o bosai matydami kad jau vienas taip dirba ir atlieka darbą taip gerai kaip ir pirmiaus, tada nuėjęs pas kitą, sako: "Žiūrėkie kaip Jonas daro pinigus, dirba ant dviejų mašinų ir gauna po $12.00 į devynias valandas. Na bandyk ir tu, juk ir tu turi taip pat dvi rankas kaip ir Jonas." Tas paabudė. Ir jam taip pat sekėsi kaip ir Jonui. Taip po biskį įpratino visus žmones dirbti ant tiek mašinų kiek tik žmogus gali apdirbti, nors ir sušileęs. Bet pinigas apgali viską. Žinoma, bosai pamatę kad ten vienas žmogus apdirba kur pirma buvo du ar trys, greitai bėga pas superintendentą ir apsako kad geros pasekmės ir reikia tokia sistema padaryti visuose departmentuose. Ir tas įvyksta šu tam tikra ir gera užmokesčia.

Žmonės dirba ir džiaugiasi kad geri laikai virto. Dirbk kiek tik nori, nors ir 24-rias valandas į dieną, bile tik pinigų yra. Bet tas neilgai truko. Kaip tik karas pasibangė, žmonės pradėjo pažinti savo klaidą kurią padarė, bet atitaisyti jau negalima, nes atėjęs bosas kuris pirma buvo didelis draugas, dabar jau priešas, sako, "na Jonai, kompania jums pirma mokėjo po $6.00 už 100 štukų, dabar neturi orderių ir negali mokėti tiek. Kad nori, tai imkie po $3.00 už 100-tą ir dirbkie kaip ir dirbai, o jei ne, tai mes gausime kitą, kuris dirbs už minėtą kainą. Jonas nors ir susiraukęs, bet ką daryti kad yra daug žmonių be darbo, bosas gaus greitai kitą į jo vieną. Na ir dirba. Ir toji pat pasaka atsikartoja pas visus darbininkus ir šiendie tie kurie dirba už pusę kainos, turi tiek padaryti kiek pirma už aukštą užmokestį.

Tai gera darbininkams lekcija. Ir jeigu mes nepasimokysime iš šio nuotikio, tai ateityje bus dar blogiau. Atminkime kad mes neturime bandyti užsidėti darbo ant savęs daugiaus negu galime padaryti ir mums nereikia siūlytis būti boso vergais. Žinoma vienas to nepadarys, bet visi turi dirbti kaip priguli ir nežiūrėti kad mane bosas pagiria o aną peikia už tai kad anas atlieka darbo mažiaus, nes bosai tave giriá vien tik delto kad priversti tavo draugą kad kitą dieną draugas padarytų daugiaus darbo už tave ir bosas pagirs tavo draugą o tave anam nupeiks, kad tu tinginys o jis geras. Tai yra bosų praktika kaip geriaus darbininką išnaudoti ir kad darbininkas nesuprastų kaip būna apmulkintas.

Brangūs darbininkai, jūs visi turite atminti kad kas gyvas yra, turi savo gyvybę užlaikyti ir kiekvienas nori kad būtų geriaus jam gyventi, bet turime atsiminti kad mes kiekvieną dieną einame sėnyn ir kas bus tuomet kada mūsų plaukai pradės sidabru virsti. Tada tas pats bosas atėjęs pasakys; Na, Jonai, aš matau, kad tu jau esi senas ir tu negali atsilaikyti su darbu kaip kiti, už tave jaunesni žmonės, ir nors man tavęs gaila, bet kad kompanijos yra įsakyta tave nuo šio darbo paliuosuoti, todėl eikie, gal kur kitur gausi gerą darbą ir lengvesnį. Ir tau mielas broli su tuom pasakymu yra jau dirbtuvės durys atidarytos laukan, bet jau nėra vilties ten kada nors sugrįžti. O jeigu nueisi kur kitur, ten darbdavys tau pasakys, kad mes senų nepriimame ir jums [illegible] negalime pagelbėti [illegible]

Štai vienas tikras atsitikimas Clevelande. Žmogus lietuvys J. Kemėžys, kuris tarnavo ilgus metus pos N. Y. C. R. R. Co. ir porą metų atgalios, kuomet užėjo bedarbė, tapo paleistas ir pasakė, kad kaip tik darbai pagerės, tai jam praneš laišku kada grįžti. Žmogus lankė apie 9-nis mėnesius ir nesulaukė jokio pakviotimo nuo kompanijos. Eina pats ieškoti darbo kitur. Nueina pas kitą tokią pat kompaniją. Darbdavys jį priima ir įsivedęs į raštinę klausinėja įvairių klausimų. Kaip tik paklausė kiek amžiaus, žmogus sako, kad turi jau 54 metus. Tuomet darbdavys atsakė kad kompanijos įstatymai uždraudžia imti žmones į darbą tokių metų ir paliepė jam apleisti raštinę.

Dabar, mano mielas darbininke, įsivaizdinkie sau ar mes galime laukti ko gero nuo tų, kuriems mes esame paaukavę savo brangiausią turtą — sveikatą.

Todel mano mielas, būkie taupus ant visko: kai pant turto teip ir ant savo sveikatos.

Klumpakojis.

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Jurgio parapija.

Čia viskas gražiai kaip vainikas pinasi. Jau ir parapijinėje mokykloje gg. seserys Pranciškietės mokina ir auklena ir tikybinėje ir tautinėje dvasioje lietuvių vaikučius. Tai brangaus klebono rūpesniu įvyko. Spaudai platinti nesigaili nieko. Iš Shenandoah, Paper mane parsitraukė už $100 knygų ir jas platina. Apsilankius įsirašė Alena Kavaliauskaitė amž. nare $35 ir 12 metinių.

Gerb. klebonui ir nariams tariu didžios padėkos ir pagarbos žodžius.

Kun. P. Kaščiukas.

SHENANDOAH, PA.

Lietuvių diena.

Kaip anais metais, taip ir šimet Šenadorio lietuviai apvaikščios paminėjimą Lietuvos nepriklausomybės dieną — vasario 16-tą. Dar mūsų tėvynei būnant po vokiečių prispaudimu, Lietuvos žmonės per savo atstovus Vilniuje paskelbė savo kraštą — savo mylimą Lietuvą nepriklausoma, nepadalinama ir galinčia save valdyti kita konstitucija, kitomis pažiūromis visai skirtingomis nuo kokių tenais rusų, vokiečių ir lenkų. Kasmet lietuviai tą nepriklausomybės dieną apvaikščioja.

Amerika turi savo nepriklausomybės šventę ir ją pamini visokiais susirinkimais, tautiškomis prakalbomis, net ir šaudymais. Jie rūpinasi kad vaikų širdyse augtų meilė Amerikos krašto ir tos didės šventės — paminėjimui atsiskirimą nuo Anglijos.

Mes lietuviai šenadoriečiai, taipo nepamiršime tą brangią Lietuvos nepriklausomybės šventę. Yra surengta didelės prakalbos, deklamacijos ir dainos — žodžiu sakant kuopuikiausias programas kurį atliks geriausi kalbėtoai ir vietiniai dainininkai—naujoje High School svetainėje vasario 16-tą dieną, 7:30 vakare.

Lietuvoje yra žiūrėti ir stebėties kaip iškilmingai ir įspūdingai apvaikščioja žmonės tą didžią šventę. Tenais maršuoja Lietuvos kariuomenė, net griaudu darosi atsiminti kad tokiame trumpame laike Lietuva turi savo kariuomenę su kuria skaitosi ir mūsų priešai. Lietuvoje žmonės papuošią savo namus tautiškomis veliavomis; visi žmonės — seni ir jauni širdingai atjaučia tą brangią šventę; nes jie supranta kiek laisvė atsieina — kiek kraujo reikia pralieti, ašarų išlieti ir vargo prikentėti. Tenais žmonės — mūsų broliai ir sesutės, — rūpinasi kad pranokęju liežuvis ne svečias būtų po hajorų dvarus, ir kad "tiek antkeliais brolių lietuvių nežiūtų po kraštus svetimus" kaip sako Maironis.

Tai-gi ir mūsų priedermė yra atsilankyti tą dieną, vasario 16-tą į naują High School svetainę ir pasiklausyti tautiškų prakalbų ir lietuvių puikiai skambančios muzykės ir dainų.

"Tas ne Lietuvis, kurs tėvynę
Bailiai kaip kūdikis, apleis;
Kursai pamins ką bočiai gynė
Per amžius karžygių kėliais."

"Tas ne lietuvis, kurs liežuvį
Pamins brangiausios Lietuvos,
Kursai savy užmuš lietuvį
Tėvynės išgama pastos."

"Tas ne Lietuvis, kurs jos būdo,
Jos žemės dainų nemylės;
Neverks, kad patįs sūnus žudo,
Kas verta meilės ir garbės."

"Tas ne Lietuvis, kurs dar bijo
Išsižadėt sapnų nakties,
Kurs bėgs nuo triūso kalavijo,
Kursai didžiais darbais nešvies."
("Jaunimo Giesmė"—Maironio)

Lietuvių Dienos
Presos Komisija.

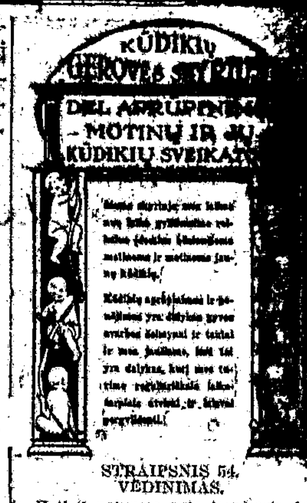

STRAIPSNIS 54.
VĖDINIMAS.

Vaikai pripratę prie kambarių kur nuolatos eina švelni srovė šviežio oro, mažiau sirgs gerklės ir nosies negu tie, kurie laikomi troškiuose kambariuose prie nejudančio oro. Atviras pečius yra puiki proga išvėdinimui.

Vienok, joki vėdinimo sistema neatlenka vaikui. Reikalinga ir "vaikus išvėdinti," netik kambarį. Net andrinkame, ar žiemos, ore, jei galima, reikia uždarytame porčiuje duoti vaikui šviežio oro. Jei nėra kitokio išėjimo tai uprėdyk vaiką lyg vestų ant oro, tada atidaryk langus pusvalandėlį. Jei taip daroma, tai jšildyk kambarį vėl pirm negu nuimsi nuo kudikio drapanas. Vaikai gaunanti šviežio oro ir mankštymų sveikesni ir laikysis.

Sotus maistas yra tiek pat butinas kaip šviežias oras ir mankštymai. Eagle Brand Pienas suteiks viską reikalingą augimui. Jis tučiomis pritaikintas vaikams delto, kad lengvai virškomas ir neutvargina opių vidurių. Eagle Brand pasekmingai buvo vartojamas kovoje su nedapenėjimu Europoje ir Netolimiose Rytuose. Jis turėtų būti dalis kiekviono vaiko valgio.

Daugelį sykių sveikus, normalis kūdikis nereikalauja gydytojo atydos, bet tai taimingas atsitikimas, retai atsitinka. Jei kūdikis nesijaučia egrai arba nauja kaip reikia, motina turėtų nevilkindama pasitarti su egru daktaru. Iš kitos pusės, normalis kūdikis, gandamas tinkamos priežiuros ir tinkamo maisto, arba iš krutų arba iš Borden's Eagle Pieno, turi išaugti į sveiką, [illegible] naują vaikutį. Milionai ir milionai kūdikių išaugo į vikrius berniukus ir [illegible] galiteę sudėjus, motinos priežiurą su [illegible] tumu Borden's Eagle Pieno. Idant Lietuvė motina žinotų kaip vartoti Borden's Eagle Pieną, Bordeno Kompanija atspausdino Lietuvių kalboje pilną mokinimą kaip paruošti Borden's Eagle Pieną kūdikiams įvairių amžių. Jei nori kopijos tų instrukcijų, išrašyk popą ant bile vieno iš pastebėtų [illegible] nie laikraštų paskelbimų ir [illegible] Kompanijai. Ji su mielu noru, [illegible] dykai, prisiųs jas kartu su puikia kūdikių knyga.

Skaityk atydžiai kas savaitę šios straipsnius ir pasidėk ateitai.

GAS FEBRUARY
MON TUE W
Appliances cost less this month

Gera proa pasinaudoti musų vagsario mėn. nuolaida ant visų virtuvėje ir namuose vartojamų gazinių rakalių. Gausite greitą patarnavimą ir sutaupysite pinigą pirkdami:

Gazinius pečius, "Radiantfire" pečius, "Gasteam" rudintorius, Gazinių pečius, Gražias lempas, Valgomų kambarių lempas ir kitokias šiešai prietaisus.

Šauk jusų gazo arčiausią stotį.

BOSTON CONSOLIDATED GAS CO.

JEI tavo kūdikis gauna tinkamą maistą, tai jis augs stiprus ir sveikas. Eagle Pienas yra priimtas maistas kūdikiams per 63 metus ir išauklėjo tūkstančius kūdikių į stiprius ir sveikus vyrus bei moteris.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiųsk mums šitą paskelbimą ir mes jums pasiųsime penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas, dykai.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING NEW YORK
2

NENUSIGĄSKIT—
JIS TIK IEŠKO BAMBINO

Jis žino kur motina laiko Bambino—ir jis žino, kad jis jo nori. Kūdikiai Bambino reiškia tiek, kad išėmimas iš šepos skanios vaisių košės.

BAMBINO
Reg. S. U. Pat. Biura.

yra nepavojingas—pasekmingas—saldaus skonio vidurių paliuosuotojas.

Kūdikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiau.

Jei jusų kūdikis neramus, turi aptrauktą liežuvį, negali raniai miegoti, labai verkia tarsi skausmas kankinantis, tat išvalykite jo sistemą su lengvu vidurių paliuosuotoju, tokiu kaip Bambino. Jis ims su noru ir daug geriau jausis nuo jo. Jei valandas nemalonus simptomai turės pranykti.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th Street, BROOKLYN, N.Y.

DEL VYRŲ STRONTONAS

Moksliškai sutaisyti vaistai del sustiprinimo lytiškai silpnėjusių vyrų. Kada ligos, sunkus darbas ar senesnis tai atima jūsų stiprumą — vartokit STRONTONĄ.

Daugybė vyrų po 40 metų amžiaus o ne mažai ir jaunų reikalauja mūsų vaistų ir būna visados užganėdinti.

Kaina _____ $3.00 boksa.

Prisiunčiam per paštą po apleikymui money order.

GOODWILL DRUG COMPANY,
12015 Jos. Campau Ave., Detroit, Michigan

NEW BRITAIN, CONN.

Nemalonu yra pabriežti keletą dalelių iš mūsų kolonijos veikėjų. Pirmiaus mūsų kolonijoje buvo nors negarsūs, bet karšti veikėjai, kurių širdyse liepsnojo Dievo ir tėvynės meilė, pardavinėjo L. L. Prakolos bonus, darbavosi L. D. Sąjungoje. Dabar užgęso ir sustojo. Pas nekurinos teko girdėti kad jie sustojo veikę deltą, kad jie savo darbą negavo užmokesčio arba pagyrimo. Pas veikėjus tas neturėtų būti. Jeigu visi ieškosime užmokesčio arba pagyrimo, tai tas mokės ir girs. Veikėjas turi būti pamylėjęs savo ideją ir su pasiženytimu darbuotis del jos, del savo tautos ir darbininkų gerovės iki galui.

Dabar turiu pranešti kad L. D. S. vietinės kuopos susirinkimas įvyks 17 d. vasario tuojaus po sumai. Kviečiame visus narius ir mūsų buvusius veikėjus atsilankyti. Stokim broliai vėl į darbą del idėjos mūs brangios, del garbės tėvynės savo nesigailėkime jėgų. Ant darbininkiškos lygybės statykime ateities namus.

Reporteris.

HARTFORD, CONN.

Trockis savo agentėlius įsodino į L. K. V. vežimėlį ir apmaustė juos tautiškomis kepuraitėmis.

Čionais lietuviai krikščionys katalikai jau nuo seno susibūrė į vieną stiprų centrą ir veikia komaloniausius darbus del tautos ir bažnyčios. Nors gana stiprūs bolševizmo pasekėjai norėjo sudrumsti, visvien jų visos pastangos nuėjo vėjais. Štai paskutinėmis dienomis atsibeldė čion daugiau bolševizmo agentėlių ir sugalvojo štai ką: kad sutverti Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto Draugystę. Žinoma, kaipo į visiems mylimo vardo draugiją, nemažai iš įvairių draugijų, net ir veikėjų subėgo. Trockio agentukai nudžiugo, manydami, kad visa virsminėtą centrą į dulkes sumaišys. Užstojus šiems 1924 m., minėti agentėliai labai gudriu būdu įpitė L. D. K. V. dr-jai. Girdi turit neišpasakytai gražų vardą ir štai jau artinasi 16 d. vasario, kurioje klėrikalai ir jų pritarėjai jau penkerius metus apvaikščios. Tas darbas turi būt L. D. K. V. dr-jos vadovaujamas. Žinoma, lengva suprasti, kad minėta draugija turi silnos nuomonės narius ir trumpai suprantančius, kad jie tuoj intikėjo. Žinoma, vytautukai tuoj užkinko puikią karietą su parašu L. D. K. V. Dr-ja. Už purmoną lėjėdžia neva tautininką, o į užpakalį sėda vienas gerai atsižymėjęs tautos gryovimu ir antras jam prigelbėjęs, bet neva sandarietis. Na ir leidosi į centrines draugijas su instrukcijomis, pareikšdami štitaip:

Mes, Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto Draugystė rengiame Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo dieną 6 metų sukaktuvių, kuri pripuola 16 vasario. Turit ir jūs prie mūsų prisidėt, nes mes raginam. L. D. K. V. Dr.

Žinoma, centralinės draugijos gavusios tokį paraginimą, nustebo. Iš kur tas čion tokis aštrus paliepimas, kad per praeitus 5 metus niekas mus neragino ir gana iškilmingai apvaikščiojome ir da vis priešininkų pamėgdžiotojai matydavos, o dabar jau ragina tą daryti, prisakydami prie jų prisidėti. Dr-jos sumanė sušaukti atstovų susirinkimą ir instruktorius užkviesti. Taip ir padarė. Vieną vakarą susirinko draugijų atstovai, štai ir L. D. K. V. dr-jos karieta su instruktoriais. Žinoma, pradžioj nepažino, gražiom tautinėmis kepuraitėmis apsimovę, pradėjo tartis. Besvarstant dalykus, kepuraitės pakrypo ant šalies ir tuoj pasimatė aiškus veidas. Visi pažino, kad tai tas pats ponas, kuris rengianties į viešą padėkos parodą už Amerikos pripažinimą Lietuvos nepriklausomybės, akstė ir bėgiojo kaip Judošius po Jeruzoliną, kaip jis po Hartfordo kolonijos lietuvius lakstė, kad tik padėkos parodą nesurengtų ir visos lietuvių tautos vardas liktų juodas. Pats visus tas pats supratimas atsirado ir vienaip tarė: Brolužiai, kur pirma buvot? Mes tą šventą tautos darbą jau 5 kartus apvaikščiojome tai ir 6-tą padarysim, o jeigu jūs buvot čion ir matėt mūsų visų prakilnų apvaikščiojimą, tai galit ir dabar matyt ir pas mus prisidėt ir drauge dalyvaut. Jeigu jūs esate tokie kaip save pareikšėte, o jei ne, tai jums vieta ten, kam jūs iki šiol dirbot."

Suraukė kaktas ir išvažiavo į laisvamanėliškas draugias bei klėbus. Bet ir ten nieką telaimėjo. Sutiko baisų pašipriešinimą iš pačių bolševikuojančių, žinoma nuo tų, kurie nežino kokią štuką nori iškirsti, o ypatingai kaj pareiškė, kad girdi turite kviesti Bagočių už kalbėtoją. Dabar visi žino be sakymo, kad Bagočius bolševikuojantiems yra baisesnis, negu žydams kryžius. Kaip jie pirma ji gerbė ir bučiavo, taip dabar jie spiaudo ir lenkiasi nuo jo, sakydami ne košer. Mūs centras kaip per 5 metus šventė tą dieną, taip ir šitą 6-tą metą švęs ir apvaikščios su didžiausia iškilme. Visos draugijos jau yra prisiruošusios drauge su parapija. Bus 17 dieną vasario. Iš ryto bažnyčioj bus pamaldos, o po pietų 3 val. švento Petro svetainėje prakalbos ir programas.

— **Mažas Žiniūnas.**

DETROIT, MICH.

L. D. K. S. 72 kuopos susirinkimas įvyks 17 d. vasario, 1924. Visi nariai malonėkit pribūt ant susirinkimo. Gausit po gražų kalendorių. Susirinkimas atsibus šv. Jurigo parapijos mokslainėj, tuoj po pamaldų.

V. Markuzas,
Finansų Raštininkas

VIETINĖS ŽINIOS

PRAKALBOS

Lietuvos 6 metų nepriklausomybei paminėti ir kultūros vajus.

Vasario 17 d. 1924 m. 7:30 v. vakare šv. Petro pobažnytinėje svetainėje įvyks didelios prakalbos Lietuvos nepriklausomybei paminėti ir Federacijos kultūros vajus. Tos prakalbos bus labai įdomios, nes pakviesti yra gabūs kalbėtojai: Dr. Landžius, studentas Barkus, giedrininkų pirm. ir kun. J. Koncevičius.

Kun. J Koncevičius neseniai atvykęs iš Lietuvos kuogeriausiai atpasakoja Lietuvos praeitį ir dabartį. Prieg tam kun. J. Koncevičius yra žymus Lietuvos veikėjas: jis grąžino iš Vokietijos ir bolšev. Rusijos į tėvynę apie 100,000 lietuvių belaisvių ir tremtinių; jis nenuilstamai dirbo Lietuvos apsvietos srityje ir daug pasidarbavo moksleivijos auklėjimo ir šelpimo reikale; jo prakalbų bus tad ko pasiklausyti.

Lietuvos nepriklausomybė sunkiai iškovota—galėsime išlaikyti tik apsišvietę. Garsus rašytojas anglas S. Smiles sako: "Tautos ir valstybės tvirtybė priklauso nuo doros ir apšvietos . . ." Todel mūsų brangios tėvynės nepriklausomybės paminėjimo ir pagerbimo iškilmėse Bostono lietuviai, kuoskaitlingiausiai atsilankykite vasario 17 d. į prakalbas ir paremkite kultūros vajų, kad sušelpti lietuvius moksleivius vargstančius lenkų pavergtame Vilniuje, Amerikoje ir Lietuvoje. Mes lietuviai tik apsišvietę atimsime iš Lenkijos Vilnių, Seinus ir Gardiną; mes tik apsišvietę susilauksime geresnės ateities ir užtikrinsime brangios tėvynės nepriklausomybę. Po prakalbų išnešime atatinkamus nutarimus prieš grobonius lenkus, už užgrobimą mūsų sostinės Vilniaus. Tad visi tikri Bostono lietuviai vasar. 17 d. į prakalbas!

Visą programą puikiai pavairins bažnytinis choras, vedamas vargonininko M. Karbausko.

Komisija.

ŠV. JONO EV. DRAUGIJOS NARIAMS.

Minėtos Dr-jos mėnesinis susirinkimas įvyks ateinančią nedėlią vas. 17 d. parapijos salėj ant Septintos gatvės. Pradžia 2 val. po pietų. Malonėkite visi nariai sueiti. Nauji nariai šitame susirinkime bus priimami už pusę įstojimo. Šitas manifestas tęsis nuo vas. 1 d. iki gegužio 1 d. Nariai, išplatinkite tą žinią tarp savo draugų ir pakalbinkite juos prisirašyti.

Valdyba.

SUSIRINKIMAS.

L. D. K. S. N. A. apskričio išvažiavimo rengimo komisijos susirinkimas įvyko vasario 10 d. š. m. "Darbininko" raštinėj. Susirinkimą atidarė M. M. Kamandulis, apskričio pirmininkas, 2:15 val. po pietų. Susirinkiman atsilankė sekanti komisijos nariai: Pr. Gudas, J. Glineckas, M. M. Kamandulis, K. Peleckas, A. Fedas, J. V. Smilgis, S. Kudarauskas ir panelė J. Kriviutė. Nepribuvo: K. Kiškis, A. K. Stašaičiutė, V. Širka, J. Kalmauskas, J. Raudeliūnas. Šio susirinkimo tikslas buvo kaip geriaus prisirengus prie išvažiavimo, kuris įvyks gegužio 30 d. š. m. Romuvos parke, Montello, Mass. Po apkalbėjimo išrinkta sekanti, kurie rūpinsis surengimu to milžiniško išvažiavimo: pirm. J. Glineckis, rašt. J. V. Smilgis, ižd. V. Jakas; spaudos komisija: Pr. Gudas, J. Kriviutė, J. Glineckas; užkvietimo komisija: Pr. Gudas, J. Kriviutė, J. V. Smilgis; parko gaspadorium M. M. Kamandulis, jo pagelbininku K. Pileckas. Laike išvažiavimo prie įžangos: V. Jakas, A. Fedas, S. Kudarauskas, V. Širka. Muzikantus pasamdyti palikta M. Kamanduliui. Taipgi Kamandulis apsiėmė surasti visus darbininkus, kurie turės dirbti laike išvažiavimo ir jeigu neišteks gauti visų darbininkų, tai atsišauks į kuopas kad prisiųstų tinkamų darbininkų.

Susirinkimas uždarytas 3:30 val. po pietų.

Pirm. **M. M. Kamandulis,**
Raštininkas **J. V Smilgis.**

PADĖKA.

Blaivininkų kuopa, laikytame pereitą nedėlią susirinkime, išreiškė Norwoodo artistams bei artistėms padėką už atsilankymą sausio 20 d. irpildymą puikaus programo. Visi atsilankiusieji gerėjosi kaimynų išsilavinimu ir prielankumu; gerėjosi ir gerb. kun. Taškūno pasidarbavimu su tais artistais.

Valdyba.

ARBATINIS BALIUS.

Moterų Sąjungos 13 kp. rengia arbatinį balių vasario 23 d. š. m. parapijinėj salėj ant Septintos gt. Bus suvienyta Buinio ir Strakausko orkestra. Grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Visų išanksto prašome pasiryžti ateiti į šitą nepaprastą pramogą. Įžanga labai pigi, o, prie visų gėrybių dar svečiams bus duota arbatos ir beigelių.

APIE KURSUS.

Moterų Sąjungos 13 kp. turi namų darbų kursus kas ketvergo vakarą pobažnytinėj salėj. Kviečiamos ne vien narės, bet ir pašalietės.

CAMBRIDGE, MASS.

Aleksandras Potembergas priima lietuviškus P. B. kuponus kaipo pinigą su išlyga imant tavorą iš jo krautuvės. Užlaikau visokių vyriškų ir moteriškų drabužių.

Dabar pranešu gerbiamiems lietuviams kad aš laikau laikraštį "Darbininką" savo krautuvėje ir kas ateis į krautuvę pirkti, laikraštį gaus tik už 3 centus.

Aleksandras Potembergas,
877 Cambridge Street.

N. Y. ir N. J. APSKRIČIO VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — M. Stapinskas,
131 Insłee Pl., Elizabeth, N. J.
RAŠTININKAS — J. Šereika,
211 Jefferson St., Newark, N. J.
KASIERIUS — V. Daubaras,
300 S. First St., Brooklyn, N. Y

REIKALINGAS GERAS VARGONININKAS

į Švento Jurgio parapiją. Alga ir ineigos geros. Malonėkite kreipties: KUN. J. ČIŽAUSKAS, 1313 estminster Ave. J. ČIŽAUSKAS, 1313 Westminster Ave., Detroit, Mich. (14)

PARSIDUODA

BUČERNĖ ir GROCERNĖ. Yra visi įtaisai pagal naujos mados, ant didelės publikos kelias. Visas biznis cash. Tik per trumpą laiką parsiduos albai pigiai. Galiteg pirkti ir nebuvęs biznymes apsiimam išlavinti. Sutinkam apmainyti abelnai arba skaitant viską. Esam du valdytojai šios krautuvės. Adresas: 139 Dorchester St., So. Boston, Mass. (13)

DAILUS PAVEIKSLAI KURIUOS PADARO FOTOGRAFAS

JURGIS STUKAS

453 WEST BROADWAY, South Boston, Mass.

Padarom didelius paveikslus. Užlaikom visokios rūšies rėmus.

Telephonas: South Boston 464—J.

Tel. So. Boston 4000

DR. J. G. LANDŽIUS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

506 E. Broadway, So. Boston.
(Kampas G St. ir Broadway)
VALANDOS: 9—11, 2—4, 7—9

Tel. Brockton 5112—W.

DANTISTAS

DR. A. J. GORMAN

(GUMAUSKAS)

705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)

Tel. So. Boston 270

J. MACDONELL, M. D.

Gulima susikalbėti ir lietuviškai

OFISO VALANDOS: Rytais iki 9 val.
Po pietų nuo 1—3
Vakarais nuo 6—9.

536 E. Broadway, So. Boston

16 METŲ SOUTH BOSTONE

DR. H. S. STONE

AKIŲ SPECIALISTAS

399a. W. Broadway, So. Boston
VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.

Tel. So. Boston 323

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER

(KASPARAVIČIUS)

425 Broadway, South Boston

OFISO VALANDOS: nuo 10 iki 12:30 ryte ir nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais.

ŠTAI KĄ MUMS RAŠO:

Sergu jau 6 metai ir niekas negelgelbėjo. Gavau progą bandyti jūsų sutaisytų žolių No. 303, tai jos man labai gelbsti. Čion prisiunčiu pinigų vėl ant vieno pakello No. 303.

Anthony Morrison,
Simpson, Pa.

Tokių ir kitokių laiškų gauname šimtus kad žmonės geriau pasiganėdina su žolėmis, negu su specialistais. Mes užlaikome virš 600 rūšių žolių ir sutaisome nuo visokių ligų. Atsiųsk 10c. o gausi žolių katalogų. Reikalaujame agentų visose apygardose.

Musų žolės yra grynai lietuviškos su lietuviškais ir angliškais nurodymais.

M. ZUKAITIS,
149 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠELPINĖS DRAUGYSTĖS VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — M. Zoba,
539 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1516—J.
VICE-PIRM. — Kazys Ambrozas,
492 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠTININKAS — J. Glineckis,
5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
FIN. RAŠTININKAS — Matas Šetkis
460 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
KASIERIUS — A. Naudžiunas,
885 E. Broadway, S. Boston, Mass.
MARŠALKA — J. Zaikis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-rą val. po pietų šv. Petro parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ANTRAŠAI.

Pirmininkas — J. Jaroša,
440 E. 6-th St., So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — J. Grubinskas,
167 M St., South Boston, Mass.
Prot. Rašt. — A. Janušonis,
1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — K. Kiškis,
428 E. 8-th St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — L. Svagždys,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — P. Laučka,
395 E. 5-th St., So. Boston, Mass.

Draugijos reikalais kreipkitės visados į protokolų raštininką.

Draugija savo susirinkimus laiko 2-rą nedėldienį kiekvieno mėnesio 1-mą val. po pietų parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI Boston, Mass.

Pirmininkas — Antanas Pastelis,
146 Bowen St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Martinas Kulstautas,
4062 Washington St., Roslindale.
Protokolų Rašt. — Antanas Marcinkevičius,
430 E. Seventh St., South Boston.
Fin. Raštininkas — Juozas Vinkevičius,
906 E. Broadway, South Boston.
Kasierius — Andriejus Zalieckas,
307 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Aleksandra Jalmakas,
115 Granite St., So. Boston, Mass.

Draugystė D. L. K. Keistučio laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio pas M. [illegible] Washington St., Boston, Mass. [illegible] valandą po pietų. [illegible] nuo [illegible] pas [illegible].

SOKIAI

RENGIA

Lietuvių Darbininkų Koperatyvės S. 8-ta kp.

Subatoje

Vasario-February 16 d. 1924 m.

Pradžia 7:30 val. vakare

CYPRUS HALL 40 Prospect St. Cambridge, Mass.

Gerbiamieji (mosios) lietuviai ir lietuvaitės, kai p jauni taip ir seni, kaip vietiniai taip ir apielinkės, malonėkite atsilankyti koskaitlingiausia ant šių šokių, nes svetainė yra paimta viena iš geriausių kokia tik randasi Cambridge'iuj, o taip-gi grieš Longino BUINIO orkestra, kuri grajina lietuviškus ir angliškus šokius. Taip-gi bus saldžių gėrimų ir gardžių užkandžių ir lede virtos košės (ice-cream). Todel nepraleiskite šios progos, nes kita tokia gal greit neatsitiks. Kurie atsilankysite, būsite pilnai užganėdinti.

TAIPGI NEDĖLIOJE VASARIO 17 d. TEATRAS

"PRAŽYDO NUVYTUSIOS GĖLĖS"

TRIJŲ VEIKSMU DRAMA

Po Bažnytinėje Salėje, Windsor St. Cambridge, Mass.

Pradžia 7 val. vakare.

Šį veikalą atloš Lietuvos Vyčių 17 kuopos iš So. Boston, Mass. gabiausi artistai, kurie jau ne kartą yra atsižymėję savo gabumais. Taip-gi dainuos garsiausi solistai: panelės M. ir O. GRIBAITĖS, S. MOTIEJUNAITĖ, iš So. Boston'o, S. PAURA ir p-lė RAUDELIUNAITĖ, iš Brighton'o. Todėl gerbiamoji visuomene malonėkit atsilankyti skaitlingai kur galėsite linksmai laiką praleisti ir galėsite iki sočiai pasisijuokti. Kaip jau tamstoms yra žinoma, L. D. K. S. 8-ta kuopa visuomet surengia ką nors naujo. Mes užtikrinam kad atsilankiusieji būsite pilnai užganėdinti o katrie neatsilankys, tai ilgai, ilgai gailėsis.

Visus širdingai kviečia atsilankyti KOMITETAS.

P. S. Vaikai be tėvų visai nebus įleidžiami į svetainę.

DIDŽIAUSIS ŽIURKŠTU BALIUS

Rengia

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA PO GLOBA MOTINOS ŠVENČIAUSIOS

Subatoje

Vasario-Feb. 16 d. 1924

7:30 vakare

Parapijos Svetainėje

492 SEVENTH STREET, SOUTH BOSTON, MASS.